

CARE SUNT FUNCȚIILE ECONOMICE ALE STATULUI

INTRODUCERE

Într-o economie de piață, statul are un rol limitat. Cele mai multe decizii economice sunt luate de indivizi, cumpărători și vânzatori, și nu de către autoritățile statului.

Economistii au identificat șase funcții majore ale statului în economia de piață. Statul creează cadrul legal al activității economice, menține competiția, redistribuie veniturile, corectează externalitățile și ia măsuri pentru stabilizarea economiei.

Cetățenii, grupurile de interese și conducătorii politici au păreri diferite referitoare la cât de mult trebuie să intervină statul în economie. În decursul timpului, pe măsura ce societatea s-a dezvoltat, funcțiile statului s-au extins.

OBIECTIVE

Elevii vor:

1. identifica cele șase funcții economice ale statului;
2. identifica funcțiile economice ale statului pornind de la diferite exemple;
3. identifica și evaluează două puncte de vedere diferite privind rolul statului în economie.

DESCRIEREA LECTIEI

Elevilor le sunt prezentate cele șase funcții economice ale statului. Ei selectează articole din presa – titlurile lor – pentru a exemplifica fiecare funcție economică a statului. Lecția se încheie cu o discuție referitoare la limitele intervenției statului în economie.

CONCEPTE

Rolul statului în economie

TIMP NECESAR

2 ore

MATERIALE

- Proiectia 1: *Funcțiile economice ale statului*
- Fisa de lucru nr. 1: *Funcțiile economice ale statului*
- Fisa de lucru nr. 2: *Titluri în presa*
- Fisa de lucru nr. 3: *Ce rol trebuie să aibă statul în economie?*
- Diferite ziare și reviste

PROCEDEE

1. Cereti elevilor să identifice exemple de activități prin care autoritățile publice locale, statale sau centrale intervin în economie. De exemplu, apararea națională, colectarea contribuțiilor pentru asigurări sociale, protejarea populației, construirea unor autostrăzi, controlul alimentelor și al medicamentelor. Întocmiți o listă cu aceste activități (la tablă).

2. Proiectați foaia transparentă și explicați fiecare funcție.

Crearea cadrului juridic necesar desraturării activităților economice
Exemplu: Elaborarea legilor și organizarea tribunalelor, asigurarea informațiilor necesare funcționării economiei, crearea sistemului monetar, definirea dreptului de proprietate.

Mentinerea concurenței
Exemplu: adoptarea unor legi antitrust, reglementarea monopolurilor naturale

Asigurarea bunurilor și serviciilor publice
Exemplu: producerea bunurilor și serviciilor publice pe care piața nu poate sau nu dorește să le asigure, precum apararea națională.

Redistribuirea veniturilor
Exemplu: perceperea unor impozite mai mari de la persoanele cu venituri mari, asigurarea protecției sociale, ocrotirea copiilor minori, asistența medicală.

Corectarea externalitatilor

Exemplu: instituirea unor taxe cu scopul de a reduce efectele negative ale activitatilor economice, precum poluarea, acordarea de subventii pentru amplificarea efectelor pozitive, precum educatia. Externalitatile sunt efecte ale activitatilor economice resimtite de o "a treia parte", costuri sau beneficii la nivelul unor persoane care nu sunt producatorii sau consumatorii directi ai diferitelor bunuri.

Stabilizarea economiei

Exemplu: Folosirea bugetului de stat si a masei monetare pentru a sprijini cresterea economica, pentru a controla inflatia si a reduce somajul.

3. Cereti elevilor sa selecteze titluri ale unor articole din presa pentru a exemplifica fiecare functie a statului.

4. Explicati elevilor ca autoritatile statului au responsabilitatea de a asigura cadrul legal al activitatii economice si de a produce si oferi bunuri si servicii publice; totodata, statul are si sarcina de a mentine concurenta pe piata, de a redistribui veniturile, de a corecta externalitatile; în plus, statul intervine pentru a stabili economia.

5. Distribuiti fisele de lucru 1 si 2. Elevii lucreaza în grupuri, având sarcina sa identifice în presa exemple de functii economice ale statului. Precizati ca este posibil ca un titlu sau altul sa trimita la mai multe functii. Verificati lucrarile elevilor pentru a va asigura ca au înțeles corect functiile economice ale statului.

6. După ce elevii au identificat functiile economice ale statului, distribuiti-le diferite ziare si reviste. Cereti elevilor sa selecteze alte trei titluri care indica functii economice ale statului.

A DOUA ORA

1. Explicati elevilor ca într-o economie de piata, uneori cetatenii nu agreeaza interventia statului si modul în care acesta intervine.

2. Împartiti elevii în grupuri mici. Distribuiti-le Fisa de lucru nr. 3. Cereti elevilor sa citeasca materialul si sa rezume fiecare punct de vedere prezentat.

3. Numiti elevi care sa prezinte punctele de vedere referitoare la rolul statului în economie, prezentate în fisa de lucru. Cereti-le, apoi, sa-si prezinte punctul de vedere personal si sa identifice daca acestea exprima o conceptie liberala sau conservatoare.

ÎNCHEIERE

Reveniti la exemplele selectate de elevi. Cereti elevilor sa își imagineze cum ar reactiona la acestea persoane care împartasesc un punct de vedere conservator sau liberal. Pretindeti elevilor sa explice raspunsurile.

Proiectia nr. 1

FUNCTIILE ECONOMICE ALE STATULUI

Crearea cadrului juridic
necesar desfasurarii activitatii economice

Producerea bunurilor si serviciilor publice

Mentinerea concurentei

Redistribuirea veniturilor

Corectarea externalitatilor

Stabilizarea economiei

Fisa de lucru nr. 1

FUNCTIILE ECONOMICE ALE STATULUI

Numele _____

Crearea cadrului juridic necesar desfășurării activității economice	Producerea bunurilor și serviciilor publice	Mentinerea concurenței
Titlul:	Titlul:	Titlul:
Titlul:	Titlul:	Titlul:
Titlul:	Titlul:	Titlul:
Redistribuirea veniturilor	Corectarea externalităților	Stabilizarea economiei
Titlul:	Titlul:	Titlul:
Titlul:	Titlul:	Titlul:
Titlul:	Titlul:	Titlul:

Fisa de lucru nr. 2**TITLURI ÎN PRESĂ***

Numele _____

1. Guvernul federal aproba Codul penal; orasele vor angaja mai multi politisti.
2. Statul Minnesota da în judecata firma Sue Tobacco, cerându-i sa acopere costurile asistentei medicale.
3. Comisia pentru protectia consumatorului cere interzicerea vânzării fustelor produse în India.
4. Anchetarea producătorilor de aluminiu suspectati de conspiratie; încălcarea Legii anti-trust.
5. Companie de asigurari da în judecata banca pentru fals si uz de fals.
6. Majorarea ratei dobânzii limiteaza inflatia.
7. Pentru anul viitor, guvernul promite majorarea bugetului învățământului.
8. Agentia pentru protectia mediului aproba cererea de coborâre a limitei admise pentru emisia de gaze de esapament.
9. Economistii cer Bancii de Emisiune sa nu intervina, în acest moment, cu masuri antiinflationiste.
10. Uzinele de avioane militare Hughes concediaza 4 400 de angajati si își închid portile.
11. În anul urmator, contributiile pentru asigurari sociale vor creste cu 4%; creste costul unei vietii de pensionar.
12. Congresul a aprobat majorarea impozitului pe venit pentru persoanele cu cele mai mari venituri.

*Aceste titluri sunt fictive

Fisa de lucru nr. 3

CE ROL AR TREBUI SA AIBA STATUL ÎN ECONOMIE?

Numele _____

Deși este în general acceptată ideea ca statul intervine în economie pentru a redistribui veniturile în favoarea celor săraci, a produce bunuri și servicii publice și a corecta externalitățile, există numeroase controverse privind cât de mult ar trebui să se implice statul și ce alte responsabilități ar mai trebui să își asume. Unii oameni consideră că “statul atotputernic” este o problemă, căci statul intervine mult prea mult. Alții consideră că sectorul de stat este neglijat și că ar trebui avut în vedere mai mult. Întrebarea “Ce rol trebuie să joace statul în economie?” este o problemă de bază, care nu se pune doar la nivelul teoriei economice.

PUNCTUL DE VEDERE CONSERVATOR

Conservatorii cred că rolul statului în economie ar trebui să fie limitat. Ei consideră că, prin intervenția statului, libertatea economică și politică ar fi subminate. În plus, ei pun la îndoială capacitatea statului de a rezolva problemele economice sau sociale. Conservatorii vor să știe care sunt activitățile eficiente desfășurate de stat.

Ei subliniază modul deficitar de funcționare a birocratiei, dificultatea de a controla organizațiile guvernamentale uriașe, problemele de ordin politic care pot să apară și dificultatea de a aprecia dacă un program guvernamental a fost eficient sau nu. Datorită tuturor acestor considerații, argumentează ei, rolul statului în economie ar trebui să fie strict limitat.

PUNCTUL DE VEDERE LIBERAL

Conservatorii pun la îndoială capacitatea statului de a rezolva problemele economice și sociale, în timp ce liberalii pun la îndoială capacitatea pieței de a rezolva aceste probleme. Ei scot în evidență disfuncționalitățile pieței și cer statului să intervină pentru a le corecta. Statul poate reglementa activitatea economică din sectorul privat. De asemenea, poate asigura bunuri și servicii din care sectorul privat produce cantități insuficiente. Liberalii sunt mai puțin îngrijorați decât conservatorii de efectele intervenției statului asupra libertății personale. Ei subliniază faptul că nivelul prețului are și el un efect constrângător asupra oamenilor: limitează accesul la bunuri la persoanele care pot plăti prețul respectiv. În opinia lor, oamenii care pot cumpăra doar cantități mici din bunurile și serviciile existente pe piață sunt constrânși la disconfort și malnutriție.

